

Pō‘ino i ka Lio. (Beginner-level reading and speaking practice)

/ Ma ke kakahiaka / o ka lā 6 / o Novemaba, / ua ho‘i mai / nā kānaka hana / o ka wili / a A. Unna. / Ma ia kakahiaka / i ho‘i mai ai / ‘o Pipi / mai Honomā‘ele mai / ma luna / o ka lio; / ua hana ‘o ia / i ke kaula lino hou / i kaula ‘ilikini, / a ua pa‘a loa, / a ua ho‘okomo ‘ia / nā wāwae / ma kēia kaula / a pa‘a / ma nā ‘ūhā. / Ho‘i maila ‘o ia / a hiki / ma ka hale wili, / a mai laila aku / a ma ke kala / o ka hale noho / o ka poe kū makahiki, / e huli ana / ma ka hema, / a ma ia wā nō / i emi ‘ao‘ao a‘e ai / ka lio, / a kahuli ihola ‘o ia / ma ka ‘ao‘ao / o ka lio, / a holo maila / ke kaula / a pa‘a ma kona pūhaka, / a ‘o ka ho‘omaka akula nō ia / o ka lio / i ka ‘oala, / a ‘o kona lewalewa ihola nō ia / ma lalo a‘e / o ka ‘ōpū, / e peku kahi ‘ia ana / i ‘ō a i ‘ane‘i. / Komo akula / ke kaula / ma lalo o nā wāwae hope, / a puka akula / kona kino / ma hope. / I ka wā nō ho‘i / e ‘oala a‘e ai / ka lio, / lele a‘ela / ke kino / i luna / a hā‘ule ihola, / kū a‘ela / i ka peku. / Pēlā nō / i hana mau ai ka lio / i ‘ō / a i ‘ane‘i, / e ho‘oku‘i ana / i nā pahu lā‘au / a me nā paila wahie. / Ma ia wā / a ka lio e ‘oala nei, / a peku ana, / ke ho‘omau nei nō / kona po‘e hoa / i ke alualu, / a me kona haku hana / [‘o] A. Unna, / ‘a‘ole na‘e / he loa‘a iki. / Holo akula ua lio nei / i kai, / holo a‘ela ho‘i / ‘o Ka‘ōhumu / a hopu a‘ela / i ke kaulawaha, / a moku maila / kekahi ‘ao‘ao o ke kaulakāohi, / a hopu hou a‘ela ‘o ia / i ka nuku / o ka lio, / a kū ihola / ua lio nei; / a holo maila nō ho‘i / ‘o Solomona / me ka pahi, / a ‘oki ihola nō ho‘i / i ke kaula, / a hā‘ule ihola / ke kino / o ua Pipi nei / ua ‘ane‘ane e make. / Ho‘iho‘i ‘ia akula / ke kino o ua ‘o Pipi / a hiki i ka hale. / ‘A‘ole nae / i māinoino loa / kona kino, / akā, / ua puka na‘e / ma ke po‘o / a me ka ‘auwae; / a ma ka pūhaka, / ua ‘ula pū, / me he mea lā / ua ha‘i / ka iwikuamo‘o. / Ma ia lā mai / a hiki i kēia lā, / ‘a‘ole ‘o ia / i ‘ai, / a inu, / a ‘ekemu mai, / ‘a‘ole nō ho‘i / e lohe / ke kāhea leo nui aku. / Ua ho‘oholo ihola ka mana‘o, / e ka lehulehu, / e make ana, / a inā e ola, / no luna mai ia.

/ No Kahului paha, / Kona ‘Ākau, / Hawai‘i / kēia keiki, / aia nō ma laila / kona Pāpā / a me kona Māmā, / kona kini / a me kona lelehu. / Ua holo a‘e ‘o ia / i O‘ahu, / a ma laila i loa‘a ai / iā A. Unna; / ua kepa ‘ia mai ‘o ia / i ka lā 6 / o Novemaba / 1863, / a ua ho‘omaka ka hana / i ka lā 18 / o ia mahina nō. / He nui ka minamina ‘ia / o kēia keiki / no ka ikaika i ka hana, / a me ka ho‘olohe pono, / akā, / ua pō‘ino ia / no kāna hana na‘aupō. / Ua ‘ōlelo ‘ia mai nō ho‘i, / he lio hou nō kā kēia, / no kekahi makamaka ona / ma Honomā‘ele / (he hale aikane.)

/ E ho‘omana‘o ho‘i kākou, / e ka poe / i koe, / a e lilo ia / i kumu a‘o / iā kākou, / i ‘ole kākou / e hana / i nā kaula lino, / a kaula hou paha, / i kaula ‘ilikini / no ka lio hou, / ‘a‘ole nō ho‘i / e ho‘okomo / i nā wāwae / a pa‘a i ke kaula.

/ He ma‘ū ihola ia. / ‘O ke aloha / no ko oukou, / e nā haku / o ka Nūpepa Kū‘oko‘a, / eia mai / kēia wahi nūhou, / ho‘olawa ‘ia iho. / ‘O ke aloha nō.

J. K. PILIPO.

Wānanalua, Hāna, Maui, Nov. 8, 1865.